

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

De Ecclesiasticorum immunitate à vectigalibus, aliisque oneribus, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

dicta. Sed et si Bulla illa Pii V. recepta alicubi non sit, tamen aliunde pensiones hujusmodi vendi non possunt abique Pontificis facultate: quia id stylo Curiae est prohibitum, quamvis redimi permittantur, ut testatur *Toletus Lib. 5. Cap. 92.*

ARTICULUS III.

De Ecclesiasticorum Immunitate à vectigalibus, &c.

Dicendum primò, Ecclesias, & personas Ecclesiasticas, & res illarum à vectigalibus solvendis exemptas esse. Patet 1. ex Jure Canonico *Cap. Quamquam de censibus in 6.* ubi, Bonifacius VIII. etiam Excommunicat privatas ipso facto, que ralia ab Ecclesiasticis exigunt, & communitates subicit interdicto, à quibus panis non possint absolvi nisi facta restitutione. Ibidemque contrariam consuetudinem declarat esse corruptelam. Unde etiam patet, hoc jus contra Ecclesiasticos usurpaci non posse. Idem quoque prius statutum fuit in Concilio magno Lateranensi sub Innocentio III. Horum singula, & bona exempta distinctus exprimuntur in *Bulla Cœna Domini*, ubi, Excommunicantur omnes qui absque speciali expressa summi Pontificis licentia imponunt collectas, decimas, tallas, presantias, aut alia onera personis Ecclesiasticis, aut eorum bonis, sive Ecclesiarum aut Monasteriorum ipsorum: aut imposta exigunt, aut à sponte dantibus recipiunt, aut his actibus quoquo modo cooperantur. Quod hic dicitur de sponte dantibus, intelligitur, quando exactor recipit ab eo qui ideo sponte dat, quia Ecclesiasticis sunt imposita, vel qui dat antequam exigantur, uti hic notat *Lessius*.

Patet etiam 2. ex *Jure Civili*, in Novella Friderici Imperatoris, quæ incipit, *Item nulla*, de Episcopis & Clericis. *Nulla*, inquit, *communitas, vel persona publica, vel privata, collectas, exactiones, angarias, vel per angarias Ecclesiarum, vel alius piis locis, aut Ecclesiasticis personis imponere presumat.* &c. Item in *Leg. Sacerdotum 2. Cod. de sacrosanctis Ecclesiis*, immunitas ista omnibus piis locis conceditur.

Hæc Ecclesiasticorum exemptio à multis dicitur esse certâ ratione juris divini. Primò, propter dignitatem status, quo rebus divinis mancipantur & consecrantur: ac proinde contra reverentiam Deo debitam foret, quod Deo consecratum est, more profano tractari. Secundò, quia sunt Patres, & Judices secularium à Deo constituti: in rebus maximis, quæ salutem æternam concernunt. Tertio, quia Principibus & populis per sacramenta, & doctrinam salutiferam maxima beneficia rependunt. Quin & in antiquo Testamento *Genesis 47.* Joseph in Ægypto cum totam terram in quintam partem fructuum fecisset Regi tributariam, excepit terram Sacerdotum, quibus & ex publico cibaria concessa. In novo Testamento cum ab initio Ecclesiastici essent sub dominatu infidelium, sub Constantino Imperatore, & Justiniano, & aliis deinceps cepit maximè, lege latâ, ista immunitas in praxim deduci.

Illam immunitatem à successoribus non posse revocari, tradit cum aliis pluribus *Lessius Cap. 33. Dub. 5.*

Dicendum II. Bona etiam patrimonialia, & alia secularia, quæ ad Ecclesiasticos, Ecclesias, aut Monasteria deveniunt, sunt à Novis tributis imponendis

R. P. Arjdek. Tom. II.

immunia. Ita Doctores communiter, *Sylvester*, *Ver-*
Immunitas, *Lessius* supra, aliique. Patet ex *Constit. Bonifacii* supra citata, ubi dicitur, non tantum personas Ecclesiasticas, sed etiam, *res earum exemptas esse.*

Dixi autem, à novis tributis: quia si antequam bona ad tales Personas, Ecclesias, vel Monasteria devenirent, annexum habebant onus aliquod, certum & invariabile, v.g. censum, vel servitutem Principi debitam, hoc etiam onus ab illis præstandum est: quia res quælibet cum suo onere transit: uti constat ex *Cap. Cum non sit*: & *Cap. Pastoralis, de decimis.*

Dicendum III. In certis casibus Ecclesiasticos à prædictis tributis &c. non esse exemptos. Primò, si negotiationem exercent: nam ex eo quod isto intuitu emunt, vendunt, aut deferunt, vectigalia licitè exiguntur, uti patet ex *Cap. Quamquam* hic ab initio citato: quod Ecclesia concessit in odium negotiationis per Clericos, quos ea dedecet, iisque prohibetur. 2. Si bona illa habebant prius onus aliquod invariabile, quod supra excepimus. 3. Si contributio quædam facienda sit æque primario in utilitatem tam Clericorum, quam Laicorum v.g. reparatio aggeris ne flumen utrorumque agros inunder. 4. Quando contingeret facultates Laicorum non sufficere ad succurrendum publicæ necessitati, posset etiam contributio aliqua Ecclesiasticis imponi, sed accedente Pontificis consensu, præsertim post *Bullam Cœna*, quem consensum etiam requirit *Innocentius III.* in *Concl. Lateranensi, Cap. Adversus, de Immun. Eccles.* Si esset periculum in mora, sufficere consensum Episcoporum Clero pro gravandis sibi subjectis, notat *Sylvester supra.*

Pro reparatione viarum publicarum, pontium, murorum urbis, & similibus, quæ principatim spectant ad communitatem, Clerici contribuere non tenentur, ut docent communiter Canonistæ: quamvis non desint aliqui Doctores præsertim juris Civili qui in his contrarium sustineant.

Dicendum IV. Gaudent exemptione prædictâ à tributis, omnes Clerici in sacris ordinibus, & Beneficiarij, & Religiosi, ac Religiosæ. Et saltem ex jure antiquo, Clerici etiam Minorum ordinum, & primæ tonsuræ, si non sint conjugati; uti colligitur ex *Cap. Quamquam*, supra: & ex *Cap. Finali*, de vita & Honest. Clericorum &c. Sed ex consuetudine contraria, & diuturna, Clerici primæ tonsuræ, & minorum ordinum videntur hanc exemptionem amisisse, quando nec beneficium habent, nec ulli Ecclesie deserviunt. Contra hos ut valeat illa consuetudo sive præscriptio, consensus Pontificis ob justas causas datus præsumi debet.

Clerici illi conjugati neque jure Canonico, neque consuetudine sunt exempti à vectigalibus. Quia tantum illis conceditur Privilegium fori, & Canonis: & hæc duo non conceduntur nisi in casu quo duxerint virginem, eamque unicam, & defertant tonsuram, & vestes clericales: quibus addit Tridentinum, *ut privilegio fori non gaudeant, nisi ab Episcopo alicujus Ecclesie ministerio sint deputati.* Alias Clericorum immunitates vide infra *Part. III. de Sacramento Ordinis.*